

Aan:
Minister mr. A.J. De Geus
Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

C.c.:
Minister Ir Th. De Graaf (bestuurlijke vernieuwing)
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

C.c. Mw. S. Noorman-Den Uyl
Noorman@tk.parlement.nl

Van: J.Philippe Blankert M. Sc. CIRM
Directeur IkWilWerken (onbezoldigd)
Initiatiefnemer Phoenix (brancheorganisatie reïntegratie)
P/a De Savornin Lohmanlaan 112 B
3038 NR Rotterdam
jpblankert@zonnet.nl

Rotterdam, 1 oktober 2003

Zeer geachte heer Minister De Geus,

Ik cc Minister De Graaf i.v.m. de mogelijkheid tot bestuurlijke vernieuwing die verderop in de brief zal blijken, en mw. S. Noorman-Den Uyl in verband met haar begaanheid met het onderwerp reïntegratie en in het bijzonder de keuzevrijheid van de cliënt hierin.

Aanleiding om u deze brief te sturen is:

- 1) **Onvermogen van UWV om de basisbronnen/basisdocumenten waarop hun handelen is gebaseerd, te tonen. Procedure tegen uw Ministerie bij de centrale raad van beroep hieromtrent.**

Ik vond het netjes om u persoonlijk op de hoogte te stellen van deze procedure die Stichting IkWilWerken heeft aangespannen, omdat zij in feite (middels UWV en uw Ministerie) tegen de Staat der Nederlanden is gericht. Centraal in het beroep staat het volgende.

Het besluit van het UWV t.a.v. een van de participanten van IkWilWerken, waarbij het UWV hem per besluit dwong met een standaard-reïntegratiebedrijf in zee te gaan, terwijl de zeer goed onderbouwde motivering van de cliënt om zich door een ander bureau te laten herintegeren niet werd gehonoreerd. Het meest bijzondere was dat het UWV haar handelswijze op vele gebieden niet kom stoelen op schriftelijke en geaccordeerde richtlijnen; het hele beleid om 'zoveel mogelijk mensen met zo min mogelijk keuze door te sluisen naar een standaard-reïntegratiebureau' blijkt een

stelselmatige praktijk te zijn waarvoor elke juridische basis ontbreekt. Dit proces, inclusief het eindeloos ‘van het kastje van de muur sturen’, overtreden van de algemene beginselen van behoorlijke bestuur, Abw (Algemene bestuurs wet, i.h.b. de doorzendplicht) en overtreden en van de mooie Europese richtlijnen die de basis zullen vormen van de nieuwe EU grondwet (Charter of fundamental rights, EC 378 van 27 November 2003) wil ik expliciet maken.

2) **de zeer grote bureaucratische ineffectiviteit en inefficiëntie bij het UWV.**

Alleen al bij de klachtbehandeling t.a.v. de inkoop van bovenstaande cliënt zijn minstens 9 UWV-ers aan te pas gekomen (Mw. Visschers-Husen, Mr. P.H. Korevaar, J. Frerandez-Correira, mw. M. Cornet, team 3 UWV, Klachtenbureau UWV, Mw. J.A.A. Hogendonk, dhr. Martin den Hartog, mw. D. Croese). Dit lijkt mij niet optimaal en het meest tijdsefficiënt. Het meest medewerkend kan mw. D. Croese worden genoemd – maar ook zij kon niet de zeer simpele informatie leveren die nodig is om mij te vertellen waarom ik niet een bureau buiten een van de contracten mag kiezen.

Ik ben van zeer veel soortgelijke gevallen op de hoogte – dus bovenbeschreven gang van zaken is absoluut geen ongelukkige toevalstreffer.

Met name om reden van dit tweede punt, de enorme bureaucratie, heb ik de heer Th. De Graaf ge-cc-ed: een mooie kans tot bestuurlijke vernieuwing. Ik ben de beroerdste niet en wil graag op gesprek komen om e.e.a. toe te lichten. Mijn keuze om als zelfstandig ondernemer/adviseur te reïntegreren laat echter niet toe dat ik teveel tijdsuren/gesprekken weggeef (daar is dit kabinet hard in: ik moet snel ‘pegels’ laten zien) waardoor ik bij gesprekken wel een consultancy-uurtarief in rekening moet brengen.

Het hele pakket – het beroep bij de centrale raad van beroep – kost de nodige tijd, kopieer- en postzegelkosten. Mocht u dit leerzame pakket (meer dan 60 pagina’s) willen hebben, verzoek ik u vriendelijk ter tegemoetkoming van de kosten 50 euro over te maken op bankrekening ABM ARMO 519805666 J.P. Blankert te Rotterdam. Mocht ik bij u langs komen, dan ben ik uiteraard de beroerdste niet en ben ik bereid de hele stapel onder uw kopieerapparaat te leggen waardoor voor mij geen kosten ontstaan.

Graag zou ik de gelegenheid willen gebruiken om stil te staan bij een aantal aanverwante reïntegratieonderwerpen.

3) **Het principe van reïntegratie bij deze overvolle arbeidsmarkt.**

Nadat ik (zoals in mijn onderzoek ‘Een werkzame samenleving, ISBN 90-77518-01-0) aantoonde dat al ruim 30 jaar ‘volledige werkgelegenheid’ een mythe is, hebben een aantal partijen uit pragmatisme de handen ineengeslagen om te roepen dat nu ‘mensen aan een baan moeten worden geholpen’. De huidige stand van zaken op de arbeidsmarkt (300-600 sollicitanten per vacature), het enorme gebrek aan roulatie op de arbeidsmarkt (iedereen blijft in deze tijden als oudste/langsdienende zo lang mogelijk zitten, beschermd door ontslagrecht), de enorme discriminatie op leeftijd (zie Amerika: geen ontslagbescherming, en daar zijn veel meer 50-60 jarigen aan het werk; Nederland heeft een oud=zielig imago, is erg discriminerend op leeftijd en dit wordt nog versterkt door de kantonrechttersformule!), de Ministeriële onwil om m.b.v. artikel 5.1 uit de Rea in 1 klap veel werkwillende WAO-ers aan werk te helpen, en het systematische

understatement van het aantal werklozen in de presentatie richting buitenland en onderzoeksinstellingen vormen voor mij een grote zorg.

(Presentatie: men presenteert: werklozen zijn WW-ers; over het hoofd zien dat mensen met bijstand en WAO en zieken ook zonder werk zitten.... VUT-ters als omstreden categorie; daarnaast de representatie van arbeidsparticipatie: onjuist in de categorie 50-65, omdat in Nederland juist in 55-64 veel afhakers zitten, onjuist omdat Nederland buitengewoon veel parttimers kent en onjuist omdat de gemiddelde Nederlandse werkweek kort is- kortom met een actieven/inactieven ratio gebaseerd op het aantal gewerkte uren zouden de problemen van Nederland in internationaal verband pas echt naar boven komen).

Ook wordt over het hoofd gezien dat een veelvoud wordt uitgegeven aan ambtenaren die zich met werkgelegenheid en werklozen bezighouden – en veelvoud van de uitkeringen zelf! M.a.w.: werkloosheid is een grote banenmachine! Die nieuwst hype hierin is de uitgave van 1,2 miljard aan reïntegratiegelden. Politiek-imagotechnisch slim: hiermee wordt een imago gekocht dat iets aan ‘werk’ wordt gedaan en wordt het volk zoet gehouden. Maar: aan het feit dat:

- er veel te weinig banen zijn om in reïntegreerd te worden
- reïntegratie in deze arbeidsmarkt alleen leidt tot verdringingseffect (de een of de ander)
- reïntegratie geen enkele nieuwe werkplek schept
- de successen van reïntegratie totaal niet kunnen worden gemeten wegens gebrek aan controlegroep, wordt voorbij gegaan. Met dat laatste wordt bedoeld: al 20 jaar becijfert het CPB dat ca 34% van WW-er en 4% van WAO-ers vanzelf reïntegreert. Ook de laatste twee jaar zijn deze cijfers precies hetzelfde – ondanks de ‘reïntegratie-inspanningen’. Kennelijk helpt het niet zoveel dat iedereen tegelijkertijd beter leert solliciteren – nee, inderdaad, dat levert geen extra werk op. Zeer kwalijk is het begrip ‘plaatsing’: hiermee wordt gedaan alsof de reïntegratieconsulent een werkzoekende heeft geplaatst. 95% van de gevallen is echter dat een werkzoekende zelf werk vindt.

4) Zorgelijk zijn ook de antitrust neigingen van dit moment:

- **Borea wordt in steeds meer CAO's gezet als DE partij waarmee gereïntegreerd moet worden.** Dit is echter tegen de EG mededingingswetgeving, en hier is ook al jurisprudentie over. Reïntegratie branche organisatie Phoenix i/o heeft dit aangekaart bij de Nma en EU. Er bestaat ook al jurisprudentie over
- **Machtsblokken.** Borea ontwikkelt zich als een machtsblok, dat partijen onderling werkgunt, zelf een keurmerk uitgeeft en uitgebreid lobby-t bij Kamerleden en hoofd UWV inkoop. Het is te hopen dat hier geen zoveelste nationale fraudezaak uit komt. Een ander machtsblok dan Borea wordt gevormd door de grote verzekeraars, die vele Arbo-diensten bezitten, en die vanzelf doorverwijzen naar reïntegratiebureaus die ook al een dochter van hen zijn. De cliënt weet vaak niet van een keuze. Ook deze voorlichting aan de cliënt stelt branchevereniging Phoenix zich tot doel, evenals t.z.t. aankarting van te grote machtsconcentraties en kartel bij de EU.
- **Het kwaliteitskeurmerk van Borea** (behalve zelfs het feit dat een keurmerk als markt afscherming door EU verboden is) stelt niet veel voor: het is zeer procedureel, en de beleving van de klant krijgt er nauwelijks ruimte in. Keuze van klant voor

bureau of consultant is er helemaal niet in gewaarborgd. Het lijkt alsof een 'aardige' buitenkant is beoogd, die echter met kwaliteit niets te maken heeft. Het in Borea keurmerk genoemde slaagpercentage van 80% heeft niets met de werkelijkheid te maken. Phoenix zal met een wat korter, meer inspirerend en meer klantgericht keurmerk komen.

- **Slaagcijfers:** gezien de verschillen genoemd oor Borea, UWV en RWI lijkt een onafhankelijke auditcommissie ter verificatie van cijfers zeer gewenst.
- **De praktijk van aanbesteding van UWV's:** zo hoog mogelijke aanbestedingslimieten hanteren waardoor kleine, maar kwalitatief zeer goede partijen niet kunnen meedingen lijkt laakbaar in het kader van EU mededingingsrecht. Phoenix i/o doet hier thans onderzoek naar. *Honderden kwalitatief uitstekende loopbaan- en reïntegratiebureaus dreigen failliet te gaan*, door de veel te hoge aanbestedingslimieten die veel UWV's hanteren. Dit is onnodig kapot maken van vele uitstekende MKB bedrijven, met consultants die van veel betere kwaliteit zijn dan de meeste Borea consulenten. Ook dit wordt bij de Nma en EU aangekaart.
- **Tweede praktijk aanbesteding van UWS's.** In de formules no cure no pay of no cure no pay, moeten reïntegratiebureaus vaak 2 jaar wachten totdat ze enige kosten terugzien voor al hun inspanningen die ze vooruit hebben moeten betalen. Ook deze maatregel werkt concurrentievervalsing en wordt bij Nma en EU aangekaart. *Dit is de tweede reden dat op dit moment honderden MKB-achtige kwalitatief uitstekende loopbaan- en reïntegratiebureaus failliet dreigen te gaan.*
- **Ook het formuleren van bepaalde eisen zodat bepaalde partijen grotere kans hebben op gunning, is 'fragwürdig'**
- Ook wordt door Phoenix i/o (www.phoenixhelptdemens.nl) onderzocht of het heit dat **UWV nep-Europees aanbesteed in plaats van echt-Europees** bij de EU wel door de beugel kan, en of de keuze voor nep-Europees niet nadelig is voor het MKB onder de reïntegratiebedrijven.
- **Toevalsgeld of bonusgeld?** Resultaatfinanciering werpt goede resultaten af als het resultaat nauwkeurig is gedefinieerd en het resultaat goed aan de beoogde beloonde is toe te schrijven. Aan dat laatste mankeer het nogal: de meeste werklozen vinden een baan uit zichzelf, totaal niet door het netwerk van de begeleidende consultant.
- **Deprimerende strohalm in nood.** De gang van zaken bij grote reïntegratiebedrijven als Calder, Kliq, Randstad Rentree is zeer bedroevend, zo weet ik uit ervaring van veel ikwilwerken-participanten. Het mega-RIB vliegt de potentiële cliënt naar de keel, meteen nadat het een teken van het UWV heeft gekregen. De 'cliënt' krijgt een brief om dan en dan op te komen dagen, en er wordt geschermd met de intimiderende passage dat als dit of dat niet gebeurt, het onmiddellijk ten koste gaat van diens uitkering. Zowel UWV als het Mega RIB lichten de cliënt totaal niet in over zijn/haar rechten: om te kiezen tussen meerdere bureaus, of tussen meerdere consultants totdat het met eentje klikt. Zeker de 35+ groep is hiervan de dupe: een Mega RIB maakt zoveel mogelijk winst en plukt dus jonge mensen 25-30 jaar van de straat met MBO/HBO en enthousiasme, geeft ze een cursus van een maand en laat ze op klanten los. Een consultant verdient ca. 2300 euro bruto per maand. Voor een senior begeleider die een HBO/ac 40+-er zou kunnen snappen of begeleiden wordt absoluut niet gekozen. In het eerste gesprek wordt de cliënt onder druk gevraagd een kruisje te zetten, zgn. 'voor gezien', maar in werkelijkheid betekent het: ik ga akkoord met de aanpak. Op dat moment is de eerste 1000 euro van het Mega RIB binnen en hoort de cliënt meestal maandenlang niets. Er zijn vele werkzoekenden die in 2 jaar tijd slechts 3 of 4 gesprekken krijgen met het mega-RIB. Financieel is dit prima te verklaren: de startbonus van 1000 euro is af, en t.a.v. de plaatsing van de cliënt laat

men e.e.a. aan toeval over. Al jaren is de kans dat een WW-er in een jaar reïntegreert 34% , als men deze WW-er 2 jaar mag laten ‘aanmodderen’ is die kans nog wat hoger, en als de WW-er een baan krijgt is men er als de kippen bij om de zgn. ‘plaatsingsbonus’ van ca. 2,500 euro te vangen. En daar is het resultaat: ca. 40% plaatsing – goed hè? – was door toeval ook gebeurd. Maar intussen is wel onnodig staatsgeld uitgegeven, en de te reïntegreren cliënt had voor het traject al zijn/haar hoop gezet op reïntegratie – maar is nu danig teleurgesteld door deze ‘intensieve vorm van begeleiding’ van 4 gesprekken in 2 jaar tijd, door een persoon die soms jou en vaak jouw markt niet begrijpt. Triest.

5 Wat heriaan te doen?

- Met u praten: over deze brief, uw mening, en of u de doelstellingen van Phoenix (zoals beschreven op de site www.phoenixhelptdemens.nl) kunt onderschrijven
- Stichting IkWilWerken heeft onder de participanten zeer veel reïntegratie cliënten en prima onderzoekers, wij zouden een onderzoek kunnen formuleren en uitvoeren t.a.v. reïntegratie bij bv. IkWilWerken participanten. In welke gevallen is reïntegratie wel en niet succesvol? Wij hebben zeer pragmatische en rake ideeën hoe dit onderzoek effectiever en efficiënter uit te voeren dan het TNO. Bovendien is het TNO onderzoek deels verouderd en behoeft het een update, inclusief beleving van de cliënten.
- Persoonlijk ben ik gestart met de oprichting van branchevereniging Phoenix, waar zeer veel bureaus positief op hebben gereageerd. Zie www.phoenixhelptdemens.nl (zal worden vernieuwd). Hierbij zullen zich onverwacht ook aansluiten: medische-psychische clubs, die door de machtsblokken van grote verzekeraars zich vaak buiten spel gezet voelen. De doelstellingen staan frontaal op de site.
- Zet naast Borea ook Phoenix in CAO's, aanbestedingprocedures e.d.. Marktuitsluiting door uitsluitend noemen of bevoordelen van Borea zal sowieso juridisch Europees worden aangevochten.

6 Wat wil ik persoonlijk?

Wellicht nuttig u te laten weten wat ik persoonlijk wil. Mijn doel is niet als een Don Quichote tot einde van dagen fel van leer te trekken tegen alles wat mis is. Wel: zaken die op sociaal economisch terrein mis zijn aankaarten, en intussen adviseren en ondernemen om enerzijds zaken in onze maatschappij te verbeteren, anderzijds starten vanuit mijn uitkering (ik wil liever zelf mijn geld verdienen dan afhankelijk te zijn van een uitkering – als u verdere tips of doorverwijzingen voor mij heeft: zeer van harte welkom!)

Ik hoop u met bovenstaande een aardige indruk te hebben gegeven van de praktijk en nieuwste ontwikkelingen, en hoop nader met u of collega's van u kennis te maken. Een reactie uwerzijds op bovenstaande stel ik het meest op prijs in een persoonlijk gesprek; na dergelijke gesprekken kunnen wij nog altijd zien welke informatie gewenst is om op schrift te hebben.

Met vriendelijke groet,

J. Philippe Blankert M. Sc.

Directeur Stichting IkWilWerken (geen subsidies, onbetaald)

Initiatiefnemer Phoenix (tot nu toe ook onbetaald)